

V Bruseli 2. decembra 2016
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0382 (COD)**

**15120/16
ADD 9**

**ENER 417
CLIMA 168
CONSOM 298
TRANS 479
AGRI 650
IND 261
ENV 757
IA 130
CODEC 1802**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. decembra 2016
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2016) 419 final - PART 2/2
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU Udržateľnosť bioenergie Sprievodný dokument Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie (prepracované znenie)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2016) 419 final - PART 2/2.

Príloha: SWD(2016) 419 final - PART 2/2

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 11. 2016
SWD(2016) 419 final

PART 2/2

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Udržateľnosť bioenergie

Sprievodný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie (prepracované znenie)

{COM(2016) 767 final}

{SWD(2016) 416 final}

{SWD(2016) 417 final}

{SWD(2016) 418 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu týkajúce sa udržateľnosti bioenergie
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
Zvýšenie výroby bioenergie sa síce zásadným spôsobom podieľa na plnení cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky, no s jej narastajúcim využívaním v odvetví teplárenstva a výroby elektriny je spojený celý rad problémov a potenciálnych rizík. Z verejnej konzultácie tiež vyplynulo, že v oblasti prínosov a rizík bioenergie sa názory verejnosti rôznia, čo sa nepriaznivo odráža v investíciách do tohto odvetvia, najmä v chýbajúcom kvalitnom rámci verejnej politiky. Na základe príspevkov zúčastnených strán, štúdií a iných vedeckých dôkazov určili útvary Komisie tri hlavné problémy alebo potenciálne riziká súvisiace s použitím pevnej biomasy na výrobu tepla a elektrickej energie: i) vplyv bioenergie na klímu; ii) environmentálne vplyvy na biodiverzitu, pôdu a ovzdušie; iii) nárast spaľovania veľkého množstva biomasy v zariadeniach s nízkou účinnosťou. Toto posúdenie vplyvu je doplnkovou analýzou k posúdeniu vplyvu na podporu návrhu revízie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, ktorá sa zameriava na špecifické otázky týkajúce sa používania biopalív v doprave, konkrétne emisie vyplývajúce z nepriamej zmeny využívania pôdy a rozvoj moderných biopalív.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Hlavným cieľom tejto iniciatívy je zabezpečiť udržateľnosť výroby bioenergie a jej využitia na výrobu tepla a elektriny. Na tento účel je nevyhnutné, aby sa uvedené problémy a riziká riešili prostredníctvom jasného politického rámca, v ktorom všetky nové opatrenia účinne dopĺňajú už existujúce politiky a opatrenia na úrovni EÚ i na vnútroštátnej úrovni. Iniciatíva má priniesť výhody z hľadiska opatrení v oblasti klímy, životného prostredia, efektívneho využívania zdrojov a fungovania vnútorného trhu, pričom opatrenia budú primerané veľkosti problémov a rizík. Iniciatíva by mala plniť aj prierezové ciele Komisie, a to najmä podporou i) rastu, tvorby pracovných miest a investícií a ii) vedúceho postavenia EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Ciele v oblasti zmierňovania dôsledkov zmeny klímy a energie z obnoviteľných zdrojov sú stanovené na úrovni EÚ, a najmä cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie viedol v poslednom desaťročí k nárastu spotreby biomasy na energetické účely. Preto je potrebné na úrovni EÚ zabezpečiť, aby sa bioenergia využívala nielen na plnenie cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ale prispela i k celkovému cieľu v oblasti klímy. Niektoré riziká udržateľnosti spojené s rozvojom energie z biologických zdrojov majú cezhraničný rozmer, a preto ich možno účinnejšie riešiť na úrovni EÚ. Platí to najmä v prípade environmentálnych vplyvov, ako je zmena klímy, biodiverzita alebo znečistenie ovzdušia. Cezhraničný rozmer môžu mať aj niektoré vplyvy sprostredkované trhom, čo platí napríklad v prípade otázok spojených s hospodárskou súťažou pri východiskových surovinách biomasy.

B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?
V priebehu konzultácií a preskúmania dôkazov vyvstali tieto dilemy: – Na jednej strane sa mnohé zúčastnené strany domnievajú, že prekážkou budúceho rozvoja bioenergie, ktorý je dôležitý pri nahrádzaní fosílnych palív, sú verejné pochybnosti o environmentálnych prínosoch niektorých spôsobov využitia biomasy na energetické účely. – Zároveň je však z vedeckých dôkazov zrejmé, že celkové vplyvy využívania biomasy na výrobu energie vo vzťahu k emisiám skleníkových plynov a biodiverzite vychádzajú z príliš veľkého množstva premenných a nemožno ich posudzovať alebo zabezpečiť podľa všeobecných návodov. Tieto vplyvy by sa mali namiesto toho posudzovať individuálne a podľa konkrétnej lokality. Z tohto dôvodu nie je možné na úrovni celej EÚ spoľahlivo rozlišovať „udržateľné“ a „neudržateľné“ zdroje bioenergie na výrobu tepla a elektriny, ani takéto rozlíšenie stanoviť v právnych predpisoch. Namiesto toho sa vyššie uvedeními problémami a rizikami zaoberá jedna neregulačná a štyri regulačné možnosti. Základný scenár (možnosť 1) vychádza z uplatňovania daných riešení aj v iných prvkoch klimatického a energetického rámca do roku 2030, ako aj v ďalších existujúcich politikách. Táto možnosť vďaka rozsiahlym účinkom daných politík ponúka najúčinnejší prístup z hľadiska rovnováhy medzi výsledkami a administratívnou záťažou aj bez

toho, aby bolo treba prijať dodatočnú osobitnú reguláciu; neposkytuje však nijaké právne záruky pre prípad, že by sa na rozdiel od stanovených modelov výraznejšie prejavili postupy, ktorými sa problémy prehľbujú. Tento aspekt je významný vzhľadom na stupeň neistoty v otázke budúceho rozvoja biomasy vrátane obchodných modelov výberu východiskových surovín. Štyri dodatočné politické možnosti ponúkajú celý rad záruk voči identifikovaným rizikám, aj keď obzvlášť zložitou je otázka vplyvov biomasy na klímu (tzv. biogénny uhlík). Vzhľadom na uvedené skutočnosti neboli útvary Komisie schopné určiť jednu politickú možnosť, ktorá bola by jasne uprednostnená pred inými.

Kto podporuje ktorú možnosť?

V priebehu konzultácií so zúčastnenými stranami sa 35 % respondentov vyjadrilo, že na riešenie predmetných otázok postačujú súčasné európske a vnútroštátne politiky, zatiaľ čo 59 % respondentov žiadalo nový politický nástroj na úrovni EÚ. Možnosť 2, ktorou by sa formalizovali požiadavky udržateľnosti, ktoré majú v súčasnosti status odporúčania Komisie, nezískala dostatočne jasnú výraznú podporu. Možnosť 3 podporili viacerí výrobcovia i požívatelia bioenergie, ako aj viaceré členské štáty. Riešenie účinnosti konverzie (možnosť 4) by privítali viaceré neenergetické odvetvia drevospracujúceho priemyslu a organizácie občianskej spoločnosti. Tieto organizácie by tiež výrazne podporili celkové obmedzenie bioenergie.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Z analýzy vyplýva, že za podmienok predpokladaných v modeloch by mali uvedené politické možnosti politiky na zistené problémy len obmedzené, hoci pozitívne účinky. Fungovali by skôr ako právne záruky pre prípad, že by sa na rozdiel od stanovených modelov výraznejšie prejavili postupy, ktorými sa problémy prehľbujú.

Aj keď má bioenergia má kľúčový význam pre dosiahnutie cieľa, ktorým je 27 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe EÚ do roku 2030, len nepatrne vyšší podiel bioenergie voči iným obnoviteľným zdrojom energie bude mať za následok mierne nižší stimul pre nové technológie. Možnosti, ktorých súčasťou sú obmedzenia pre využívanie bioenergie (1, 3, 4 a 5), budú preto nepriamo stimulovať zameranie energetického odvetvia na iné obnoviteľné zdroje energie a podniknutia ďalšie investície a vznik pracovných miest v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov. Vzhľadom na to, že všetky uvedené možnosti majú pomerne obmedzené vyčísliteľné vplyvy na budúce množstvá bioenergie, bude malý aj ich vplyv na rast a tvorbu pracovných miest.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

V dôsledku nových právnych požiadaviek v možnostiach 2 až 5 by dodatočné administratívne náklady vznikli výrobcovi poľnohospodárskej biomasy, vlastníkom lesov a dreva v hodnotovom reťazci, ako aj zariadeniam na výrobu bioenergie. Podľa odhadov by šlo o jednorazové náklady v rozpätí 63 až 150 miliónov EUR a opakujúce sa ročné náklady v rozpätí 31 až 51 mil. EUR (kumulatívne pre všetky subjekty). Tieto dodatočné náklady by sa podľa predpokladov buď preniesli na konečného spotrebiteľa (ak by neexistovali verejné dotácie), alebo na širšiu spoločnosť (ak by dotácie existovali), alebo by došlo ku kombinácii oboch variantov. Ako sa uvádza vyššie, tieto možnosti by mali celkovo len malý hospodársky prínos spojený s nevýznamným presunom na iné zdroje energie z obnoviteľných zdrojov.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

MSP a mikropodniky sú v rozsiahlej miere zastúpené v reťazci výroby bioenergie i v užívateľskom reťazci, ide najmä o drobných vlastníkov lesov a malé zariadenia na výrobu bioenergie. Uvedené zariadenia by však vplyv pocítili iba v závislosti od minimálnej veľkosti zariadení, na ktoré sa vzťahuje požiadavka udržateľnosti (s kapacitou 1–5MW, 5–10MW, 10–20MW alebo viac než 20MW). Zvažované politické možnosti by mohli mať vplyv na drobných vlastníkov lesov, no menej reálne by to bolo v prípade prístupu založeného na rizikách (možnosť 3).

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Vnútroštátnym orgánom by vznikli len obmedzené administratívne náklady spojené s vykonávaním právnych predpisov a príslušnými úlohami v oblasti podávania správ, monitorovania a overovania. Súčasťou uvedených nákladov sú aj jednorazové náklady v rozpätí 60 000 až 200 000 EUR, ako aj opakujúce sa ročné náklady v rozpätí 400 000 až 1 milióna EUR.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Žiadne.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?
Politika bude podliehať pravidelnému preskúmvaniu v súvislosti s riadiacim rámcom energetickej únie, v ktorom najmä monitorovanie celkového množstva biomasy používanej v energetike, ako aj typ východiskovej suroviny, jej zemepisný pôvod a konečné použitie budú mať veľký význam na vyhodnotenie vývoja problémov a rizík zistených v posúdení vplyvu. Neplánuje sa žiadne osobitné ustanovenie o preskúmaní.